

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint TELEFON 14 SZ.	Főszerkesztő ZSUPANSZKY LYUBOMIR Főmunkatársak KISS GYULA	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK BERCSÉNYI JÓZSEF	Megjelen vasárnap Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K
--	--	--	--

Arról a millióról.

Nem egyszerű közgazdasági jelentőségű a pénzügyminiszternek minapi felszólalása a képviselőházban, melylyel bejelentette, hogy állattenyésztésünk fejlesztésére még egy milliót ad kollegájának, a földművelésügyi miniszternek. Ez a kis felszólalás mindannyiunk zsebét érdekli, de leginkább a fizetéséből élő tisztviselői kart. A kor ragálya, a fényűzés mellé oly súlyosan nehezül minden emberre, aki fix jövedelemből él a drágaság, hogy egyszer már a baj gyökerére kell tapintani és nincs előbbvaló feladatunk mint a közéletmezési cikkek mai elviselhetetlen drágaságát megszüntetni.

Azt mondják a drágaság világhíreség. Csakhogy nálunk a nyerstermelő agrár országban nemcsak a világáruk konjunkturái nehezdednek ránk, hanem hazai bajok is, és pedig az állatlétszám nagy csökkenése, nem csak a sertés, hanem a szarvasmarha állományban is. A magyar gazdát jobbra hidegen hagyja a mai nagy ár, mert alig van eladni való állatja. A sertésvész tizenöt esztendő óta szegényíti a gazdát. Sajnos ez a csapás a legkisebb embert, a kispasztort, a munkást sújtja leginkább: hiszen a sertés a szegény ember haszonállatja. Merjük mondani, hogy a sertésvész

a magyar erős faj gyöngülését is okozta és hogy e fontos népelelmező cikk fogyatkozása és szerfölött megdrágulása sokhelyt a pellargát és más, a pauperizmus kínzó nyavalyait hozták a rosszul táplálkozó népnek. Ebből az odavetett és irásközben felöltött gondolatunkból is kitűnik, hogy az az egy millió igazi szociális olajcsepp és valóban csak az a baj, hogy olajcsöpp.

No de mégis vaiami és úgy nézzük, olyan szakértő kézbe jut, ahonnet óvatosan szétosztva, csak gyümölcsöt teremhet.

A földművelési miniszter a napokban egy újságíró tájékoztatott arról a többek között, hogy miként kívánja felhasználni azt a most már harmadfél millióra növesztett összeget, melyet tárcája az állattenyésztési ág fejlesztésére költségvetésileg kap.

Eddig a községek tenyészapaállatok vételére legfeljebb ha a vételár harminc százalékát kapták államsegélyképen, a miniszter szándéka ezután a kedvezményt a szegényebb községek részére negyven százalékig kiterjeszteni, hogy minden község jó tenyészapaállatot tarthasson az állattenyésztés javára.

Eddig az állam csak az apaállat beszerzésével segítette a szegényebb községeket, ezentúl a tenyész-üszök vételére is megfelelő biztosítékok mel-

lett államsegítséget fog a miniszter engedélyezni.

A szegény ember legfőbb háziállata a sertés, sajnos, a tizenöt esztendő óta tartó sertésvész következtében nagyon megfogyatkozott. A miniszter elhatározta, hogy államsegélyt ad a gazdáknak apaállatok vételére. És mivel állattenyésztésünk fejlesztése szigorúan összefügg azzal, hogy községeink jóformán a tizenkettedik órában legelőiket rendezzék, — a miniszter továbbra is kiterjedő gonddal igyekszik támogatni azokat a községeket, ahol legelő nincs, legelővételben, ahol pedig van, de olyan állapotban hagyják, hogy annyit ér, mintha jóformán nem is lenne. Ott arra igyekszik a községeket rábírni, hogy legelőiket rendezzék, javítsák, fogasolják és fűmaggal bevessék.

Képzeliük bíró uramék hogy fognak erre egyet ümmögni: Mi mindent ki nem találunk az urak. Pedig ez nem uri kitalálás. Szükségesség.

Míndezeket sommázva: magistrátusunknak komoly és sürgős feladatai vannak. Az állam kiszáll és ezt el kell fogadni. Nem szolgálunk partikuláris érdekeket, hanem állattenyésztésünk nagy elmaradottságát vesszük tekintetbe, midőn azt óhajtuk, hogy minden megyebeli községünk morogjon azért a bizonyos egy millió minél nagyobb hányadáért.

A Mafla-szigeten.

Írta NÁDAI PÁL

A prémes bundámat beakasztják egy csomó mantill és csipkekendő közé, egy hanyag tekintettel még visszanezek azokra, akik kék és fekete színfoltnban most libegnek föl a szálloda piros szőnyegén — és már az arcomba csapódott a bálterem enyhésége. Az első érzésem sok fény és egy kis párolgó parfümillat. Houbigant-extrait és pattogó valcermuzsika. A második: sok fekete frakk és fehér plasztikon között szüziesszínű. Aztán egy táncoló áradat magával kap, komikusan vet ide-oda; a cigányok dobogójához, majd odacsap egy csendesen mosolygó asszonyhoz, egy elszánt kétleányos mamához — pardon — és végre is egy kis hangyabolyba, ahol csupa olyan ur kapkodja a lábát, a kinek a kisujja bütykén van az Achilles-sarka.

Helyben vagyunk. Ezt a kis földnyelvet, amely a legjobb esetben is akkora, mint egy trambulín, maflaszigetnek nevezi a közfelfogás. És mint a krumpli-rostálló gép a legelső tepsibe, úgy lökdösi be a forgó bál is ide a legnagyobb krumplikat. Vannak köztük minden rendű és rangu maflák. Ministeri fogalmazók és kettős könyvvezetők,

huszárönkéntesek és házitanitók kinek brinccseszt-szabásu a nadrágja, kinek lyraalakú a mellénye, de valamennyiünknek három ballába van és nincs egy jobbkeze. Mindnyáján érezzük, hogy csak egy végzetes tévedés sodort ide bennünket, a bocsanat kérés vértanu mosolyával ténfergünk a világban és nincs egy rejtve lappangó tyukszem az egész Royalban, amit még bimbójában le ne taposnánk.

Én, dr. Zömök Péter, aki nappal fogorvos vagy tanár, vagy közbiztonsági tisztviselő vagyok, este pedig szerényen és ugyancsak bocsanatkérőleg telepszem a szigetre. A nagy ragyogó csillár fénykéveket vet a fejemre, amely természetesen kopasz és a tekintetem csillogva kapaszkodik bele egy illatos fiatalsgba, amely fodrozva, összesimulva, libegve és szóltanul bosztonozik. Kikeresem a leghabosabb selyemszoknyát és a legszőkébb hajkoronát, a mely e percben 19 év édes és szelid csacsiságával adja át magát a muzsikának. A Walzertraum pengő majd mámoros hullámszámban két erős kar és egy kis fekete bajusz vezet. Azt hiszem Sülysápról vagy Forróencséről hozta el az édesanyja azzal, hogy a legrosszabb esetben jól fog mulatni, a legjobb esetben pedig rosszul férjhezmenni. A fejében betanult Wildesforizmék motoszkálnak, nappal őszintén sajnálja, hogy az édes-

anya még egy női kalapért is tud lánggal égni és egyetlen vágya, hogy egyszer hallhassa Pikler Gyulát és egyszer láthassa egy orfeum télikertjét. De most éjszaka van, kint hull a hó, idebent pedig vakítóan és elbódítóan ragyog minden. S olyan édes levetni a hazugságokat és behunyt szemmel tipegni egy fiú mellett, aki izmos fiatal fecsegő és jogász.

Én pedig dr. Zömök Péter csak váltogatom a lábamat féllábon állván, mint a gölyamadár. A szigeten, a száműzöttek, a megtörték és haszontalanok szigeten egyre több a fej, ami itt valóban felesleges podgyász és kevesebb a láb. Új és új maflákat vet partra az árvíz, kesernyés mosolyu, vagy meddő táncolási kísérletben letörtetek. Szikár, monoklis, nagy maflákat (de genere: maflaházi) és kis maflákat (de genere: Miselbach). Vannak köztünk, akik csak a vígalmi bizottság tulbuzgalmából jöttek e helyre, vannak, akik csak leadják névjegyüket, rossz alvó melegségért, sóvárgó göthösök, vannak idült elefántok, akik feláldozzák magukat a mama oltárán és vannak ös slemilek, podvástejű tanarok, a kik logarithmus tábla szerint raknak a turfon, egy külön módszer szerint játszanak és kapnak agylágyulást Monte-Karlóban és a kik filozófiai gondolatokért járnak ide még öszülő halántékkal is. Én magam sem

Szinészet Kulán.

Mult szombaton este Henry Bataile „Balga szűz“ című operette újdonsága került sorra Ábrányi Emil fordításában közepes hallgatóság előtt. A darab értékét a kiváló erők és Halász igazgató ügyes rendezése nagyban emelték. Halász különösen kivált Armoury ügyvéd szerepében, de méltó partnerei voltak Szántó, Lányi Sz., Rózsahegy és Ladányi M., Bognár és Farkas is. A szerepek jobb betanulása mellett mi kifogás sem lett volna emelhető, de így bizony előbb hallotta a közönség a sugót, aki ez egyszer tulhangos volt.

Vasárnap d. u. ismét gyermek előadás volt, midőn „Goldstein Számi“ került színre. Rendezés, alakítás stb. jó volt. Mégis jobb volna, ha a szereplő színész a hallgatóság-hoz is alkalmazkodnék: ne legyen csak színész, hanem szórakoztató játéka mellett nevelő is. Ezt akkor éri el, ha a serdületlen fiataiság előtt a kétértelmű, sikamlós kifejezéseket kihagyja, avagy simákkal pótolja.

Este Farkas Imrenek „Iglói diákok“ című énekes darabja került előadásra telt ház mellett. A darab kitűnő előadása igen tetszett a közönségnek, mert nem egy, de a legtöbb volt diák örömmel gondolt vissza az áthuncutkodott diákstiklikre. Békéssy Antal—Petki Pali, Szentivány K.—Tircsák tanár szerepében még sohasem játszottak oly jó, mint most. Timár B.—Adrobina és Szántó J. a pedellus szerepében valósággal remekeltek. Úgyesen alakítottak: Bognár, Halász, Rózsahegy, Bán és T. Riskó Ilona is.

Hétfőn Herceg F. „Rébusz báró“ című operettje került színre, mely akár el is maradhatott volna. A nehéz darabnak az összes szereplők jó játéka sem tudott kellő sikert biztosítani. Ismétlés esetén biztos bukás várna rá Kulán, de talán másutt is.

Sokkal jobb volt a keddi előadás, midőn Dörman és Lehár „Luxemburg grófja“ vig operettjét mutatta be a társulat zsufoit ház előtt. A darabot a társulat egyik kitűnő és közkedvelt tagjának: Ladányi Mariskának jutalomjátékaul adatta elő Halász igazgató. Ez egyszer nem csalódott. Ladányi, a jutalmazott, Juliette szerepében ugyancsak elemében volt örökös jókedvének. Tarnay Leona szép énekével, Timár és Szántó klasszikus mókáikkal arattak tapsokat. Kár, hogy Bán, aki különben jól játszott ismét

tudom mért vagyok itt. Talán a fény húzott be, talán egy kis esendes kábulás kell nekem is, az erzekék lassu zsiabadása e nagy gözfürdőben. A muzsika szól, pattog, már poharak esengenek és dugók pukkananak a szomszéd tülkében, az asszonyok merészebbek, fejek szegődnek hátra, finom, keskeny cipők ringanak-ringanak és valahonnan kopasz hegyek tetejéről vagy éjjeli országutakról belopózik ide közibénk, maflák közé a magány. Egy gunyos pillantás már jobban esik; mint a résztvevő. És én, Zömök Péter, aki életben fagyos ridegséggel konstátálom, hogy cement vagy aranyplomba kell-e, hogy a lónak rendben van-e a pedigréje és a gimnázistának házi-feladata, én a cinikus kalmárlelkű ember, elégikus fuvolahangot hallok most, messzi gabonáhajókról jövőt, a Duna felől.

Mikorára vége a soupének és kezdődik a szilajabb csárdás, a gyorsabb polka és az olvadóbb valzer, megritkult a maflasziget is. Szét züllünk. Van akinek egy kacagó özvegy jut, más kártyázik, egy szigetlakó huszárönkéntes mosolyogva néz vissza ránk egy háziurcsalád árnyékából és ebből a mi szomorú, petrezselyem áruló kis köztársaságunkból egyre másra szabadulnak ki a pártütők. A levegő már fülledt, forró,

rekedt volt. Jók voltak Farkas, Bognár és Szentiványi is.

Szerdán este Lengyel Menyhértnek „Táifun“ című világhírű darabja került színre élethű jelmezekben és alakításban. Szerző nagyszerűen jellemzi a hazájukért meghalni is kész japánokat és a könnyüvérű berlini nőket. Meseszövése főséges és mély lélektani megfigyelésen alapszik, de annyira idegrontó, hogy elég belőle egyszer. Halász igazgató dr. Tokerámó szerepében kiváló alakító erejéről tett tanuságot, kinek méltótársa Tarnay Leona volt. Farkas M. Yotomo és Szántó J. Linder író nagyszerűen játszották szerepeiket, kik mellé a kisebb szerepekben a jobb erők sorakoztak.

Csütörtökön ismét Farkas Imre 2 felvonásos operettje „Narancsvirág“ és utána Wilhelm Gyula „Édes öregem“ 1 felvonásos daljátéka kerültek előadásra gyér padosorok előtt. Előbbiben Tarnay Leona, majd Szántó és Ladányi arattak babérokat. Farkas és Szentiványi ügyes játéka mellett nagy tetszést arattak Töm Jenkincs-család két kis aprósággal, akik alig győzték szedni a felszört cukorkákat. Az „Édes öregem“ben élethű maszkirozásban jól játszottak Bán, Tarnay és Ladányi. Utóbbinak fehér hajához képest azonban tulfiatal volt az arca, amit később lehetett csak megérteni, mert hamarosan mint Ifjuság jelent meg igéző jelmezében. A rövidke darabnak ósdi, de ismerős és kedves zenéje tetszett a hallgatóságnak.

Pénteken este Willner, Bodanszky, Lehár „Cigányszerelem“ című 3 felv. daljátéka, mint a társulat primadonnájának Tarnay Leonának jutalomjátéka került bemutatásra Szalma Sándor, a szabadkai színház tagjának vendégfelléptével.

Közönségünk nagy várakozással nézett e darab bemutatása elé, s ime látott egy megnyírbált jó darabból néhány főbb jelenetet, de hallott annál szebb éneket és kedves zenét. Hol maradt a cigány lakodalom? Szegény Mózsí, hiába emlegette annyira, mégis elmaradt. Pedig a termet a zsufoiság megtöltött hálás publikum megérdemelte volna a darab teljes bemutatását. A darab zenéje nagyszerű! Az előadott énekszámok ellen sem emelhető kifogás, de hogy mire kellett a két egyszerű dalhoz a topolyai zenekart hozzánk fárasztani, az egyszerűen érthetetlen. A darabban Tarnay

a pálmák lankadtak és halk sóhajtasok vegyülnek a tépedt, lihegő bujálkodó táncba. A cigány részeg, a rendezés tunya és hervadt virágok, oldott szalagok oldanak a plüsré. Csak táncoljon, simogatom és bizatom az én vidéki szökeségemet. S a jogász viszi, s mint néz rám, benne van az erősebb, a birtokló gögje, a győztes mámore, amely azonban mintha már félne és alkudozna titokban a végzettel.

Pattogó crescendóban egy ütemmel vége. Kiszöknék, jogász velük, én utánuk. Lent a hajnali város friss zuzmarája lehel rá a bundákra. Halkan, bágyadtan beszélnek s én cigarettára gyujtva, esendesen megyek utánuk. A hüvösség egyszerre lefujta rólam a lyrát, frissé, egészségessé, magamhoz bizóvá tett. A néma, masszív házak, a magános gázlámpák, ez a te világod Zömök Péter, így érzem. S ahogy a kapu alatt megnyomják a gombot és a fiu restelkedve elődalog, megint én vagyok az erős. Mert én vagyok a józan, enyém a reggel, a munka, én megyek beteghez, én viszek segítséget, tudást friss energiát és ti ketten álmodoztok s nem értitek, mi az maflának, de józannak, pirosnak, egészségesnek és prózainak lenni.

kitűnően játszott, énekelt és táncolt. Szalma Sándornak érces baritonját nagy élvezettel hallgatta a közönség s mintegy önkénytelenül is a rekedt Bán jutott eszébe. Ladányi még sohasem énekelt ily szépen mint ma. Timár B. a régi öreg. Jók voltak: Bognár, Rózsahegy, Szentiványi, Bán, Lányi és Halász, mint polgármester . . . Tessék? Halász nem szerepelt tehát, csak a szintapon? Pardon, majdnem ő kapta a legnagyobb elismerést! Szántónak gyenge szerepe volt, mint Mózsí csárdásnak, látszik, hogy nem magyarember írta a darab szövegét. A karzatot sikerült ugyan gyenge humorával és rossz viccekkel megkacagtatni, de nagyobb hatást nem ért el.

Tegnap este „Liliom“ került bemutatásra.

Sz.

HIREK

— **Meghívó.** A kulai polg. olvasóegylet január 15-én d. u. 3 órakor tartja meg az egylet nagytermében évi rendes közgyűlését, melyre a szavazattal bíró *rendes* tag urak ezennel tisztelettel meghivatnak. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az egyleti jegyző és könyvtárnok évi jelentése. 3. Az egyleti pénztárnok évi jelentése alapján az elmúlt évi zárszámadásoknak és vagyontárnok megállapítása és egyuttal a pénztárnok felmentvénye feletti határozat. 4. Az 1911 évi költségvetésnek megállapítása és ezzel kapcsolatban a könyvtár gyarapítására egy a hirlapokra fordítandó összegnek, a pénztárnok, könyvtárnok és jegyző évi tiszteletdíjának és szolgál bérének meghatározása. 5. Az egylet vagyonának mikénti kezelésének feletti határozat. 6. A tisztviselőknek (elnök, alelnök, pénztárnok és jegyzőnek) nemkülönben a könyvtári bizottságnak (elnök és 2 tagnak) egy év tartamára, 20 választmányi rendes és 10 választmányi póttagnak pedig 1911—1913 egymást követő három évre az alapszabályok 30. §-a értelmében leendő megválasztása. 7. Netáni önálló indítványoknak le-tárgyalása és elintézése. Kula, 1911 jan. 6. Mezey, elnök.

— **Államsegély.** Az ujverbázi társulati polgári leányiskola a folyó évre 1000 K államsegélyt kapott.

— **Kinevezés.** A főispán Dekker Oszkár végzett joghallgató szabadkai lakost díjtalan közíg. gyakornokká kinevezte és szolgáltat-tételre az alispáni hivatalhoz osztotta be.

— **Uj orvos.** Dr. Fuchs Jenő Cservenkán megkezdte működését.

— **Jegyzőválasztás.** Óbecse község jegyzőjévé Vörös Béla helyettes óbecsei jegyző választatott meg.

— **Pénzügyi kinevezés.** A pénzügyminister Unger Kornél cservenkai lakost Szegszárdra díjtalan számgyakornokká nevezte ki.

— **Helyettesítés.** Bajsai Vojnits István főispán az ujvidéki járásorvosi állásra dr. Fenyő Győző tb. járásorvost helyettesítette.

— **Uj telefonállomások** nyitlak meg Péterréven, Szenttamáson, Bácsföldváron, Csurogon, Túrján. Lassan-lassan csak ki-épül mégis a megyei telefon.

— **Esküvő.** Gróf Miksa budapesti gyáros e hó 8-án tartotta esküvőjét Zomborban Feldmann Ellával, Feldmann Ármín petrőci aljegyző leányával.

— **Allamosítás.** A palánkai községi ovdák és a szttamási ág. ev. népiskola állami kezelésbe vétettek.

— **Statisztika a karriérekről.** A közoktatásügyi miniszter a hazai összes felső kereskedelmi iskolák igazgatóinál elrendelte, hogy az iskola alapításától máig végzett tanulóinak jelenlegi foglalkozását mutassa ki. A kereskedelmi iskolák igazgatóságai ez okból felkértek mindazokat, akik ilyen intézetben tettek érettségi vizsgálatot, hogy foglalkozásukat annak az intézetnek igazgatójával, amelyben végeztek, tudatni sziveskedjenek.

— **Mohol község szegényház építését** határozta el; az építési költség előirányzata 41,640 K.

— **Az új csantavéri h. é. vasutnak,** a mely Nagyény állomás és Csantavér község között közlekedik és amelynek a pest—zimonyi vonatokhoz van csatlakozása, menetrendje a következő: Csantavértől indul reggel 5-15, délben 12-13, d.u. 5-30, este 9.20. Csantavérré érkezik reggel 7-17, d.u. 2-34, este 6-18, éjjel 10-08.

— **Tojás és baromfiárúsítás — nem** házalás. A kereskedelmi miniszter legutóbb egy konkrét eset kapcsán kimondotta, hogy a mindennapi fogyasztásra szolgáló cikkeknek, így a tojásnak és a baromfinak, házról házra való árusítása nem tekinthető házalásnak és ilyen cikkel, még ha nem saját termésűek is, bárki engedély nélkül szabadon üzhet kereskedést.

— **A földművelésügyi miniszter** rendeletet adott ki, hogy ezután a vadhús árusítását a lőttilalom ideje alatt is megengedi, ha az illető kereskedő, vállalkozó a szükséges hűtőkamrákkal rendelkezik. A miniszter rendelete kihatással van a husdrágaság csökkentésére, amennyiben a vadhús árusítása eddig az év néhány hónapjában volt megengedve csupán.

— **A játék vége.** Pfister Ferenc kulai 18 éves asztalossegéd a múlt vasárnap kedvtelésből verebreke lövöldözött egy flóbertpuskával és betért a Hunyadi-u. több udvarára is. A kíváncsi gyermekesereg mindenüvé követte őt s a kiskapuból leste az eredményt. Hogy a sok nézőtől megszabaduljon, a gyermekek közé lőtt mintegy 15 lépésnyi távolságról, de annyira elszeszkedte a dolgot, hogy több gyermeknek az arcába talált. Még szerencse, hogy a fegyver csak verébdunsztal volt töltve, mert így is kilötte Bauer József 13 éves fiának a balszemét, akít atyja tegnap vitt fel Budapestre operáltatni, miután Szabadkán elutasították. A bűnös suhanc szabadon jár, de meg fogja kapni méltó büntetését, mert a rendőrség már több tanút kihallgatott. — Az elmúlt szerb karácsonyi ünnepek alatt is folyton lövöldöztek.

— **A miniszter és az élesztő.** A hivatalos lap egyik utóbbi száma közli a földművelésügyi miniszternek az élesztő gyártásáról és forgalomba hozataláról kiadott rendeletét, amelynek értelmében csakis tiszta szesz v. tiszta sör élesztőt, avagy olyan szeszélesztőt szabad forgalomba hozni, amely legfeljebb 30% keményítőt tartalmaz.

— **Drágább lesz a dohány.** Nemrég megirtuk, hogy a dohánygyártmányok árának felemelése legközelebb a megvalósulás stádiumába lép. Az összes cigarettafajok ára egy két fillérral emelkedik. Kivétel csak a Sport szivarka lesz, amelynek ára ezentul

is két fillér marad, meg az egy filléres cigaretta. A 3 filléres hosszú magyar szivar s az 5 filléres rövid szivar ára nem fog emelkedni. A Portorico szivar ára 9 fillér lesz, a virginiaié 12 fill. a britanikaié 15, a trabukóié 18 s a regalitásié 20 fill. A csomagocskákban árult szivarka- és pipadohányok ára változatlan marad. Az ár megmarad ugyan, de a csomagocskák súlya kisebb lesz. A különlegességi gyártmányok árai kivétel nélkül emelhetni fognak. Terveznek egy havannaszerti szivarfajt 100 drb 90 K. árral, egy másikat százanként 60 s egy harmadik fajtát pedig ugyancsak százanként 45 K árral. Az új szivarfajták 25 darabonként különös gonddal és izléssel kiállított dobozokban jönnek majd forgalomba.

KÖZGAZDASÁG

Egér károk a buza vetésben.

Országos a panasz, hogy a múlt ősztolyamán rendkívüli módon elszaporodott egerek főleg a buzaföldeken jóformán orszagszerte nagy károkat okoztak. Lerágták helyenként annyira a buzát, hogy mi sem látszott belőle, s bizony nagy kérdés, hogy az ilyen buza vetések fognak-e egyáltalán termést adni, s hogy nem-e lesz célszerű azokat kiszántani, s helyőkbé kora tavasszal egyéb növényt vetni.

Egymásután érkeznek kérdések a lapokhoz, hogy mit tevék legyenek az ilyen buza vetésekkel. Azért mi is ismertetjük azt az eljárást, a mellyel a nem tulságosan kirágtott vetéseken segíteni lehet.

Meg kell vizsgálni a lerágtott buza gyökérzetét, s ha a gyökérzet hiányzik, akkor minden közbelépés hiábavaló. Ha ellenben a gyökérzet meg van, akkor még a közbelépés még eredményes lehet.

Ebből a célból kora tavasszal, a mint egy kissé felszikkadt a föld, könnyű boronával kell megjártnunk a vetést, hogy a gyökérzetet egy kissé megtépje és új sarjadásra serkentse. Boronálás után pedig azonnal rá kell hinteni a vetésre egyenletesen kat. holdanként 50 kg. Chilisalétromot, mely a legkisebb eső által fel fog oldatni, s a talajba bejutván, bő nitrogénnel fogja a talajt ellátni, s ez által a gyökérzetet erős sarjadásra indítani.

A salétrom kiszórására teljesen száraz időt kell választani, még a harmat felszáradását is be kell várnunk a kiszórás megkezdésével, hogy pedig a kiszóróanyag nagyobb tömegű legyen, s így a kiszórás egyenletesebb, ugyanolyan súlyu száraz fűrészpórral vagy száraz homokkal keverjük a salétromot.

A salétrom kiszórását azonban semmi esetre sem szabad akkorra halasztani, mikor a buza zöldül és bokrosodik, avagy éppen be is fejezte bokrosodását, mert ezáltal a beérését késleltetnék, a mi a termés nagyságának rendkívül hátrányára lenne. Fő fontosságú dolog tehát a kiszórást nagyon kora tavasszal elvégezni a mikor a vetés éppen a bokrosodás kezdetén van, vagy még ezt megelőzőleg.

Ezen eljárás segítségével vetésünk az egérkárokat teljesen ki fogja heverni, s megfelelő termés hozamot fog adni.

Nyilvános számadás.

I.

Kula község Nagyérdemű Urasszonyai 1910 február 2-án Calico bált rendeztek, melynek tiszta jövedelmét dr. König Soma ügyvéd úr kezeimhez juttatta azon célból, hogy ezen összeget kulai szegénysorsu gyermekek felruházására fordítsam. Ezen összeg időközti kamataival 185.53 K-ra szaporodott fel, melyről az alábbiakban adom számadásom.

A községi előjárásággal egyetemben megállapítottuk, hogy alábbi 7 leány és 3 fiu gyermek szegénysorsu szülőktől származik és ruházatra szorul, ezenfelül alábbi 10 özv. asszony pénzbeli segélyben részesítendő.

A ruházatot nyert gyermekek a következők:	
Miloszavlyev Ivan ruházatának ára	8.40 K
Klár Jakab	11.— "
Bukinac Pavka	8.80 "
Nagy György	9.60 "
Szabó Erzsébet	9.32 "
Herbut György	8.— "
Katatics Ilona	8.30 "
Kreps Flóra	5.82 "
Nityetin Perszida	9.60 "
Repstok Mária	5.88 "
Összesen	84.72 K

A pénzbeli segélyben részesített özvegyek nevei:	
Dudás Mijáné	10.— K
Kostity Lyubica	10.— "
Béltty Drága	10.— "
Nagy Éva	10.— "
Vig Anna	10.— "
Lendvai Mihályné	10.— "
Szauzer Ignácné	10.— "
Hubert Erzsébet	10.— "
Uj Mátyásné	10.— "
Bosnyák Ferencné	10.— "
Összesen	184.72 K
Rendelkezésemre állott összeg	185.53 "
Maradt készpénz	—81 f.

mely összeget a szegényalap javára, a pénztári napló 2252-910 napló tételszám alatt bevételeztetem.

Fogadják ezuttal Nagyságos Asszonyaim, mint 1910 évi Calico bál rendező bizottság tagjai, a szegénysorsu gyermekek és segélyezésre szorult özvegyek hálás köszönetét.

II.

Folytatólag tisztelettel közlöm, hogy az urbéri pénztár kamataiból a községi előjáróság és a volt urbéri pénztári bizottság 3 tagja a következő szegénysorsu gyermekeknek osztott ki ruházatot.

Schmidt Éva ruházatának ára	6.40 K
Kaltner Ilona	8.60 "
Kober Lipót	10.— "
Zimerman Vendel	7.10 "
Szuplits Roza	8.60 "
Cobor Erzsébet	6.40 "
Kohr Mária	6.40 "
Pankovits Verona	6.40 "
Braun Ferenc	8.50 "
Bálint Borbála	8.80 "
Ilts Milán	12.— "
Vuity Milos	11.— "
Siák Dinka	8.60 "
Babity Milos	11.— "
Miroszavlyevits Danica	8.60 "
Vinterstein Károly	7.50 "
Összesen	135.90 K

Kula, 1911 január 12

Kugler Béla
jegyző

Kathreiner-féle
Kneipp —
maláta kávé

utólérhetetlen
előnyei folytán
naponta milliók
isszák. Egyedül
igazi családi
kávé! Olcsó és
■ egészséges. ■

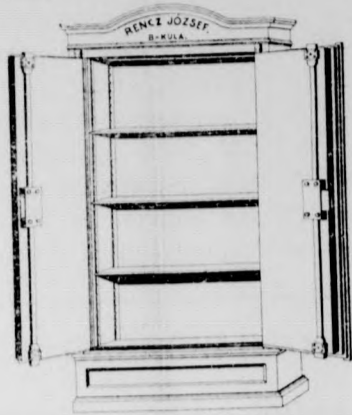
Első Délmagyarországi Rács- és Vasipar-gyár ::: Kula, Árpád-út

GYÁRT:

Kerti rácsokat
Sírkerítéseket
Rácsokat
Kerítéskapukat
Lépcsőrácsokat
Vaslépcsőket
Vasajtókat
Tetőablakokat
Tetőfelülvilágítókat
Kovácsolt idomvasablakokat

Egy új Phaeton-kocsi
helyszűke miatt olcsón eladó

Rencz József

GYÁRT:

100 koronától kezdve

**tűs- és betörésmentes
pénzszekrényeket**

Amerikai főzár, Chubb-féle
ellenőrző-zár és Pasquil-
tolózár-szerkezettel

Mint különlegességeket kívánatra
gyárt **PROTEKTOR** és **NOVUM**
sárakat

Pénzszekrényjavításokat is elvállal

Gabona árak: Budapesten:		
Buza	—	11.14
Zab	—	8.46
Tengeri	—	5.57
Kulán:		
Buza	—	10.10
Zab	—	7.30
Tengeri	—	4.70

Aki valamit eladni,
venni óhajt, az
hirdessen a

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

hetilapban

Hirdetési árak:
Egész oldal 25 K,
Féloldal 14 K,
Negyedoldal 10 K,
Nyolcadoldal 6 K,
Tizenhatod 3 K,

Kishirdetés 5 sorig 1 K

A bálidény alkalmával
elegáns smokingölönyök 25 frttól
az őszi idényből visszamaradt
szövetekből beszerzési áron
18 frttól készülnek utcai öltönyök

Ifj. ÁBEL JÓZSEF

ANGOL SZABÓNÁL KULÁN

Vidéki meghívásokra személyesen megyek.

JÉGGYÁRAKAT, HÜTŐ-

BERENDEZÉSEKET

a BORSIG cég kiünően bevált am-
moniak vagy kénessav kompressziós
rendszerek szerint, valamint

TELJES VÁGÓHÍDI BERENDEZÉSEKET

szállít a legjobb kivitelben a

SCHLICK-féle vasöntöde
és gépgyár n-t.

Budapest, Váci-út 45-47 sz.

Telefonszámok:

74-76, 74-77 és 98-58 (Interurbán)

Költségvetéssel díjtalanul szolgál.

JURSZIK JÁNOS KULA

Üveg, porcellan, tükör, kép

és china-ezüst áru raktár

Wolframlámpák 75 százalékos áram
megtakarítás

Villamos Reduktorok

Kula és Verbász egyedelarusítása.

PONGRACZ A. SÁNDOR

URISZABÓ DIVATTERME, KULA

Magyar, angol, skót gyártmányu
divatszövetek raktára

Rendelésutáni cipők a legszebb kivitelben

Gyermeksárcipők 1.60 K
Amerikai (rámás) varrott talpu cipők

Saját készítményű valamint elsőrangú gyári úri, női és gyermekcipők raktára

Férfiöltönyök bel és külföldi
szövetekből
BISCHOF FERENC Alapítva 1894
SZABÓ ÜZLETÉBEN KULÁN

Ifju Kovács J. I. Kula

STEIN IGNÁCZ

szoba és címfestő

KULA Kossuth Lajos utca

Elvállal e szakmába vágó mindenféle díszítéseket
ugymint a legújabb

Kristálykövekkel kirakott festések
kisebb vagy nagyobb munkákban a legolcsóbb
árak mellett. Levéli meghívásra vidékre is megy.

670 sz. 1910

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kulai kir. járásbírósnak 1910 évi 1943 sz. végzése következtében **Fuchs Lajos** javára **özv. Derkovits Istvánné** ellen 900 K s jár. erejéig 1910 nov. 18-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 4000 K-ra becsült ingóságok u. m. cséplőgarnitúra teljes felszereléssel nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kulai kir. járásbírósnak 1910. évi V. 439/2 számú végzése folytán 900 K tőkekövetelés ennek 1910 szeptember 6-tól járó 5 % kamatai, és eddig összesen 97.44 K-ban bíróilag már megállapított, költségek erejéig Kulán Fuchs Lajos házában leendő megtartására **1911 január 24-én** délelőtt 9 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kula, 1911 január 12.

Vigbert kir. bír. v. hajtó